

Makroekonomi Bülteni

Şubat 2019

Hazırlayan: Doç. Dr. Metin ÖZDEMİR

04.03.2019

BUSİAD
BURSA SANAYİCİLERİ ve
İŞİNSANLARI DERNEĞİ
— 1978 —

40
YIL

Sayı: 02/19

MAKROEKONOMİ BÜLTENİ

ŞUBAT 2019

04.03.2019

Hazırlayan : Doç. Dr. Metin ÖZDEMİR

Sayı : 02/19

ENFLASYON AÇIKLAMASI ve AYLIK MAKROEKONOMİK DEĞERLENDİRME

Ocak 2019 itibariyle tüketici fiyatlarının, %1,06 düzeyinde arttığı ve %20,30 olan yıllık enflasyonun %20,35 düzeyine yükseldiği görülmüştü.

Şubat 2019'da ise tüketici fiyatlarının %0,16 düzeyinde arttığı ve yıllık enflasyon oranının %19,67 düzeyine gerilediği gözlenmiştir.

Yıllık enflasyon oranı Şubat ayı itibariyle değerlendirildiğinde, aylık düzeyde sağlık, gıda ve alkolsüz içecekler ve eğitim gruplarında artışlar gözlenirken, en fazla düşüş giyim ve ayakkabı grubunda gerçekleşmiştir. Yıllık olarak gıda ve alkolsüz içecekler, çeşitli mal ve hizmetler, eğlence ve kültür ve lokanta ve oteller grubu enflasyonu olumsuz etkilemeye devam etmiştir.

PARA POLİTİKASI VE FAİZ

TCMB, Eylül 2018'de yapılan Para Politikası Kurulu (PPK) toplantısında bir hafta vadeli repo ihale faiz oranını 625 baz puan artışla yüzde 17,75 düzeyinden yüzde 24 düzeyine yükseltirken Aralık ayındaki toplantıda da bir hafta vadeli repo ihale faiz oranının yüzde 24 düzeyinde sabit tutulmasına karar vermişti. Ocak ayında yapılan toplantıda da faiz oranının mevcut düzeyde korunduğu görülmüştür.

Küresel büyümeye ilişkin başta Euro alanı ve Çin olmak üzere endişeler belirgin hale gelirken, FED'in para politikasını normalleştirme hızını yavaşlattığı ve bilanço küçültme sürecinin 2019 yılı içinde sonlanabileceği anlaşılmaktadır. ABD-Çin arasındaki ticaret müzakereleri ve Brexit'in geleceği ile ilgili belirsizliklerin sürdüğü görülmektedir. Türkiye ekonomisinde iktisadi faaliyette gözlenen ivme kaybının iç talebi baskılaması ve döviz kurlarında gözlenen ılımlı seyre rağmen enflasyon ve enflasyon beklentileri yüksek seviyelerini korumaktadır. Bu çerçevede TCMB'nin, fiyat istikrarına yönelik orta vadeli risklerin henüz kalıcı şekilde ortadan kalkmadığı düşüncesi ile politika faiz oranında bir değişikliğe gitmemesi beklenmektedir.

Bülten, aylık makroekonomik gelişmelere ilişkin bilgilendirme amacıyla BUSİAD üyelerine yönelik olarak hazırlanmaktadır. Kullanılan haber ve veriler, güvenilir olduğu düşünülen ve kamuya açık kaynaklardan derlenmektedir. Bültende yer alan yorum ya da tahminler, üyelerin karar alma sürecine yönelik bir nitelik taşımamaktadır. Bu nedenle, BUSİAD ve bülten hazırlayıcılarının herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır.

MAKROEKONOMİ BÜLTENİ

ŞUBAT 2019

04.03.2019

Hazırlayan : Doç. Dr. Metin ÖZDEMİR

Sayı: 02/19

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ, KAPASİTE KULLANIMI ve REEL KESİM GÜVEN ENDEKSİ

Kasım 2018'de %0,3 azalış gösteren sanayi üretimi, Aralık 2018'de %1,4 düzeyinde azalış sergilemiştir. Şubat 2019 itibariyle, imalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı, bir önceki aya göre 0,2 puan artarak %74,1 seviyesinde gerçekleşmiştir. Şubat 2019 itibariyle Reel Kesim Güven Endeksi, bir önceki aya göre %1,5 düzeyinde artarak 96,9 seviyesinde gerçekleşmiştir.

TÜİK tarafından açıklanan Ekonomik Güven Endeksi Şubat ayında bir önceki aya göre %1,2 oranında artarak 78,5 değerinden 79,7 değerine yükseldi. Ekonomik güven endeksindeki artış hizmet sektörü ve reel kesim güven endekslerindeki artışlardan kaynaklandı.

TCMB tarafından yayımlanan Şubat ayı Beklenti Anketi sonuçlarına göre; Türkiye ekonomisinin 2019 yılı büyüme beklentisi bir önceki anket dönemine göre 0,2 puan azalarak %1,2 olmuştur. Öncü göstergelerin mevcut görünümü ve cari dengede gözlenen hızlı iyileşme, büyümede 2018 yılının son çeyreğinde gözlenen ivme kaybının 2019 yılının ilk çeyreği içinde sürdüğüne işaret etmektedir. Bu çerçevede 2018 yılsonu büyümesinin Yeni Ekonomi Programı itibariyle ortaya konulan %3,8'lik hedefin oldukça uzağında olabileceği anlaşılmaktadır.

İŞSİZLİK

Kasım 2018 itibariyle Türkiye genelinde işsizlik oranı %12,3 seviyesinde gerçekleşmiştir. Aynı dönemde tarım dışı işsizlik oranı ise %14,3 olarak tahmin edilmiştir. 15-24 yaş grubunu içeren işsizlik oranı %23,6 düzeyindedir. İstihdam oranı %46,5 olurken işgücüne katılım oranı %53 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Bu dönemde istihdam edilenlerin istihdam edilenlerin %17,7'si tarım, %20'si sanayi, %6,5'i inşaat, %55,8'i ise hizmetler sektöründe çalışmaktadır. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında tarım sektörünün istihdam edilenler içindeki payı 0,9 puan, inşaat sektörünün payı 1,1 puan azalırken, sanayi sektörünün payı 0,8 puan, hizmet sektörünün payı 1,2 puan artış göstermiştir.

Bülten, aylık makroekonomik gelişmelere ilişkin bilgilendirme amacıyla BUSİAD üyelerine yönelik olarak hazırlanmaktadır. Kullanılan haber ve veriler, güvenilir olduğu düşünülen ve kamuya açık kaynaklardan derlenmektedir. Bültende yer alan yorum ya da tahminler, üyelerin karar alma sürecine yönelik bir nitelik taşımamaktadır. Bu nedenle, BUSİAD ve bülten hazırlayıcılarının herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır.

MAKROEKONOMİ BÜLTENİ

ŞUBAT 2019

04.03.2019

Hazırlayan : Doç. Dr. Metin ÖZDEMİR

Sayı: 02/19

DIŞ TİCARET ve CARI DENGİ

Ocak 2019 itibariyle, yıllık bazda ihracat %5,9 artarak 13,1 milyar dolar, ithalat ise %27,2 azalarak 15,7 milyar dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. Böylelikle dış ticaret açığı %72,5 azalarak sekiz aylık gerilemesini sürdürmüştür. İhracatın ithalatı karşılama oranı %84 olarak gerçekleşmiştir.

Ağustos 2018'den bu yana aylık düzeyde fazla veren cari işlemler hesabı, bir önceki yılın Aralık ayına göre 6,313 milyon dolar azalarak 1,437 milyon dolar açık vermiştir. Bunun sonucunda 2018 yılı itibariyle cari işlemler hesabı %41,6 oranında azalarak 27,6 milyar dolar ile 2009'dan günümüze en düşük seviyeye gerilemiştir. Cari açığıdaki daralma dış ticaret açığındaki gerilemeye bağlı olarak ortaya çıkmıştır. İç talepteki dengelenme, petrol fiyatlarındaki düşüş ve seyahat gelirlerindeki iyileşmenin cari açığı olumlu etkilediği görülmüştür.

Dış ticaret açısından mevcut veriler, iktisadi faaliyette gözlenen daralmanın dış ticaret dengesi üzerinde belirleyici olacağına işaret etmektedir. AB'de iktisadi faaliyette gözlenen ivme kaybı ihracatı olumsuz etkileme potansiyeli taşımaktadır. Petrol fiyatlarındaki seyrinin de cari denge açısından önemli olacağı beklenmektedir.

Bülten, aylık makroekonomik gelişmelere ilişkin bilgilendirme amacıyla BUSİAD üyelerine yönelik olarak hazırlanmaktadır. Kullanılan haber ve veriler, güvenilir olduğu düşünülen ve kamuya açık kaynaklardan derlenmektedir. Bültende yer alan yorum ya da tahminler, üyelerin karar alma sürecine yönelik bir nitelik taşımamaktadır. Bu nedenle, BUSİAD ve bülten hazırlayıcılarının herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır.

Bursa ve Türkiye ekonomisine büyük katma değer sağlayan üyeleri ile sivil ekonomik toplumda güç birliğinin ifadesi olan Bursa Sanayicileri ve İşinsanları Derneği'nin (BUSİAD) Yönetim Kurulu Başkanı Ergun Hadi TÜRKAY, Şubat Ayı enflasyon verileri ile makroekonomik gelişmeleri değerlendirdi. Konuyla ilgili basın bülteni aşağıdadır.

BUSİAD'ın Şubat Ayı Enflasyon Değerlendirmesi

Gıdadaki yükselişe acil çözüm bulunmalı.

Bursa Sanayicileri ve İşinsanları Derneği (BUSİAD) Yönetim Kurulu Başkanı Ergun Hadi Türkay, enflasyondaki artışın ivmesinin yavaşlamasının sevindirici olduğunu ancak gıdadaki artışın bir an önce frenlenmesi gerektiğini söyledi.

BUSİAD BAŞKANI Türkay, Enflasyon hesaplamasında yüzde 23.29'la en büyük yeri işgal eden gıda ve alkolsüz içecekler kaleminin, aylık artışının 0.90 olduğunu hatırlatarak, "Enflasyon aylık 0.16 çıkarken, gıda onun neredeyse 5.5 katı. Yıllıkta da toplam enflasyon 19.67 iken gıdada yüzde 29.25" dedi.

Tarıma ve gıda üretimine şu anda her şeyden çok destek verilmesi gerektiğini ifade eden Türkay, "Tarımda yaşanan iş gücü kaybının bir an önce engellenmesi gerekir. Tarım cazip hale getirilerek, tersine göçün sağlanması şart. Bu topraklar verimli işlenirse birkaç Türkiye'yi doyurabilir" dedi.

"Sadece tarım ve gıdada değil her alanda üretimi nasıl artırırız düşüncesi içinde olmalıyız. Eğer, enerji ve akaryakıt maliyetlerinde de düşme olursa üretimi daha da çok canlandırabiliriz" diyen Türkay, "enflasyona acil çözüm bulunmasının ardından, Türkiye'yi bekleyen dünyadaki yavaşlamaya yüzümüzü dönebiliriz. Türkiye'nin ilk sırada yer alan pazarı AB'deki yavaşlama, ticaret savaşları, petrol fiyatları bizi etkileyecek faktörler. Türkiye'de de büyümede yavaşlama artık gözle görülür hale geldi. Üretici sektörlerin desteklenmesi şart" ifadesini kullandı.

Bülten, aylık makroekonomik gelişmelere ilişkin bilgilendirme amacıyla BUSİAD üyelerine yönelik olarak hazırlanmaktadır. Kullanılan haber ve veriler, güvenilir olduğu düşünülen ve kamuya açık kaynaklardan derlenmektedir. Bültende yer alan yorum ya da tahminler, üyelerin karar alma sürecine yönelik bir nitelik taşımamaktadır. Bu nedenle, BUSİAD ve bülten hazırlayıcılarının herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır.